

Choroby i szkodniki ogórków

Karta rozpoznania do wykorzystania w tunelu, szklarni lub ogrodzie. Porównaj najbardziej charakterystyczny objaw z tabelą, a następnie sprawdź spód liścia, łodygę, korzenie i owoce.

DATA KONTROLI

MIEJSCE UPRAWY

ODMIANA

1

Rozpoznaj problem po najważniejszym objawie

Co widzisz?	Najbardziej prawdopodobna przyczyna	Co sprawdzić dalej?	Pierwsze działanie
Kanciaste żółte plamy Szary lub fioletowy nalot od spodu.	Mączniak rzekomy	Czy plamy szybko się łączą i brązowieją po wilgotnych nocach?	Usunąć chore liście, podlewać przy ziemi, popraw przewiew.
Biały mączysty nalot Najczęściej na górnej stronie liścia.	Mączniak prawdziwy	Czy nalot wygląda jak rozsypana mąka i zaczyna się na starszych liściach?	Wytnij silnie porażone liście i przerzedź pędy.
Brunatne plamy z pierścieniami	Alternarioza	Czy wokół plam występuje żółta obwódka?	Usunąć porażone liście i ograniczyć moczenie roślin.
Dziury w liściach Lepkie kropkle lub szklista warstwa.	Bakteryjna plamistość	Czy plamy są wodniste, kanciaste i ograniczone nerwami?	Izoluj roślinę, dezynfekuj narzędzia, nie dotykaj mokrych liści.
Zapadnięte plamy na owocach Możliwa łososiowa wydzielina.	Antraknoza	Czy na liściach tkanka pęka i wypada, a na łodydze są ciemne zmiany?	Usunąć chore owoce i liście; silnie porażoną roślinę usunąć.
Mozaika i deformacje Marszczenie młodych liści.	CMV lub CGMMV	Czy występują mszyce albo objawy pojawiają się po pielęgnacji kolejnych roślin?	Odzisoluj, usunąć cały okaz i zdezynfekuj narzędzia.
Wędnięcie mimo wilgotnej ziemi	Fuzarioza lub choroba korzeni	Sprawdź brunatne wiązki w łodydze oraz czarne lub gnijące korzenie.	Usunąć roślinę wraz z korzeniami i popraw drenaż.
Bursztynowe kropkle na pędzie	Gumoza	Czy wokół są wodniste plamy, pęknięcia lub czarne punkciki?	Wytnij porażone fragmenty i dezynfekuj narzędzia.
Szary puszysty nalot Gnijące owoce, kwiaty lub pędy.	Szara pleśń	Czy choroba zaczyna się na uszkodzonych lub obumarłych tkankach?	Usunąć porażone części i zmniejsz wilgotność.
Biała wata i czarne grudki	Zgnilizna twardzikowa	Czy czarne sklerocja są na powierzchni lub wewnątrz pędu?	Usunąć całą roślinę z korzeniami i otaczającym podłożem.
Pajęczynka i marmurkowanie	Przędziorki	Obejrzyj spód liścia lupą lub potrząśnij nad białą kartką.	Usunąć najmocniej opalone liście i ograniczyć przesuszenie.
Srebrne smugi i czarne punkty	Wciornastki	Potrząśnij liściem lub kwiatem nad białą kartką.	Usunąć porażone fragmenty i zastosuj monitoring tablicami lepowymi.
Kręte tunele w blaszce	Miniarki	Czy w korytarzu widać larwę albo ciemne odchody?	Usunąć liście z minami przed zakończeniem rozwoju larw.
Lepka spadź, związanie liści	Mszyce lub mączliki	Sprawdź kolonie owadów oraz białe osobniki zrywające się do lotu.	Splucz małą kolonię, usunąć silnie zasiedlone liście, zastosuj tablice.

Nie opryskuj w ciemno. Najpierw wykonaj zdjęcia obu stron liścia, całej rośliny i miejsca uprawy. Przy podejrzeniu wirusa zachowaj szczególną higienę - takich infekcji nie da się wyleczyć opryskiem.

Sprawdź miejsce, w którym zaczęły się objawy

Ten sam kolor plamy może oznaczać inny problem w zależności od tego, czy zmiana pojawiła się na liściu, pod liściem, na łodydze, korzeniach, owocu czy młodej siewce.

L Górna strona liścia

NAJCZĘSTSZE PROBLEMY

- Mączniak prawdziwy - biały mączysty nalot.
- Mączniak rzekomy - kanciaste żółte plamy.
- Alternarioza - brunatne pierścienie.
- Wirusy - mozaika i deformacje.
- Miniarki - jasne kręte korytarze.

CO SPRAWDZIĆ?

- Kształt plam, wiek liścia i tempo rozwoju zmian.

↓ Spód liścia

NAJCZĘSTSZE PROBLEMY

- Mączniak rzekomy - szary lub fioletowy nalot.
- Bakteryjna plamistość - lepkie jasne krople.
- Przędziorki - pajęczynka i drobne roztocza.
- Mszyce, mączliki, wciornastki - owady, jaja i spadź.

CO SPRAWDZIĆ?

- Użyj lupy i obejrzyj kilka liści na różnych wysokościach.

| Łodyga i ogonki

NAJCZĘSTSZE PROBLEMY

- Gumoza - bursztynowa wydzielina.
- Szara pleśń - puszysty nalot i miękka zgnilizna.
- Zgnilizna twardzikowa - biała wata i czarne sklerocja.
- Antraknoza - wydłużone ciemne plamy.

CO SPRAWDZIĆ?

- Czy zmiana zaczęła się w miejscu zranienia lub cięcia?

⊥ Podstawa pędu

NAJCZĘSTSZE PROBLEMY

- Rizoktonioza - suche brunatne przewężenie.
- Zgorzel siewek - wodnista, ciemniejąca łodyżka.
- Fuzarioza - brunatne wiązki przewodzące.

CO SPRAWDZIĆ?

- Przetnij dolną część łodygi tylko w próbce przeznaczoną do diagnozy.

R Korzenie

NAJCZĘSTSZE PROBLEMY

- Czarna zgnilizna - czarne, zapadnięte i zamierające korzenie.
- Rizoktonioza - ciemnienie i zamieranie systemu korzeniowego.
- Fuzarioza - wędnięcie mimo wilgotnej ziemi.

CO SPRAWDZIĆ?

- Zapach, kolor, jędrność korzeni i stan odpływu wody.

O Owoce i kwiaty

NAJCZĘSTSZE PROBLEMY

- Antraknoza - okrągłe zapadnięte plamy.
- Szara pleśń - miękka zgnilizna i szary nalot.
- Wirusy - deformacje i nierówne wybarwienie.
- Wciornastki - korkowate blizny.

CO SPRAWDZIĆ?

- Czy objawy zaczynają się przy przekwitłym kwiecie lub ranie?

S Siewki i młode rośliny

ZGORZEL SIEWEK

- Łodyżka jest wodnista, ciemnieje i przewęża się przy ziemi.
- Siewka szybko wędnie, przewraca się i zamiera.

PIERWSZE DZIAŁANIE

- Usuń porażoną siewkę wraz z ziemią, ogranicz podlewanie i popraw przewiew.

RIZOKTONIOZA

- Uszkodzenie u podstawy pędu jest bardziej suche i brunatne.
- Korzenie ciemnieją, a wzrost siewki wyraźnie słabnie.

Oceń rozmieszczenie objawów. Skupisko chorych roślin w podmokłej części grządki sugeruje problem odglebowy lub wilgotnościowy. Objawy pojawiające się po pielęgnacji kolejnych roślin mogą wskazywać na mechaniczne przenoszenie patogenu.

3 Wybierz poziom działania

POZIOM ZIELONY

Obserwuj i popraw warunki

- Pojedyncze, stabilne plamy.
- Brak szybkiego rozprzestrzeniania.
- Nowe liście są zdrowe.
- Nie widać zgnilizny korzeni ani deformacji.

POZIOM POMARAŃCZOWY

Odizoluj i zawęż diagnozę

- Nalot, pajęczynka, spadz lub widoczne owady.
- Zmiany pojawiają się na kolejnych liściach.
- Owoce lub młode przyrosty są uszkodzone.
- Przyczyna nie jest jeszcze pewna.

POZIOM CZERWONY

Usuń cały okaz

- Mozaika i silne deformacje.
- Czarne lub zamierające korzenie.
- Trwałe wędnięcie i brunatne wiązki.
- Biała wata z czarnymi sklerocjami.

4 7-dniowa karta obserwacji

Co obserwujesz?	Dzień 1	Dzień 2	Dzień 3	Dzień 4	Dzień 5	Dzień 6	Dzień 7
Pojawiły się nowe plamy	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Stare plamy się powiększają	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Występuje nalot lub zgnilizna	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Widać owady, jaja lub pajęczynkę	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nowe liście są zdrowe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Roślina odzyskuje jędrność i wzrost	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

WYKONANE DZIAŁANIE

EFEKT PO 3 I 7 DNIACH

WARUNKI UPRAWY

OSTATECZNA DECYZJA

- ☐ Kontynuuję obserwację
- ☐ Usuwam tylko porażone części
- ☐ Usuwam całą roślinę

Stare uszkodzenia nie znikną. Skuteczność działania oceniał po zdrowych nowych przyrostach i zatrzymaniu rozwoju objawów. Przed zastosowaniem środka ochrony roślin sprawdź aktualną etykietę, zakres rejestracji dla ogórka, dawkowanie i okres karencji.